

Annotatie commissie Zorg, Welzijn, Cultuur & Sport (ZWCS)

Van: Mark Jongsma
Telefoon: 010 -267 2559
E-mail: m.jongsma@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb002120

Datum : 26 maart 2025
Betreft : Evaluatie van het Actieplan Buitenslapers
Vergadering: 2 april 2025

1. Doel van de bespreking

De commissie bespreekt de evaluatie van het Actieplan Buitenslapers. Dit betreft een collegebrief, met als bijlage de evaluatie. Dit onderwerp zal worden besproken met wethouder Buijt (Zorg).

Tevens wordt u gevraagd om in uw bijdrage aan te geven of de toezegging van de wethouder om het actieplan te evalueren (24bb002903) kan worden afgedaan.

2. Geschiedenis

Op 10 april 2024 heeft u het actieplan buitenslapers in deze commissie besproken en op 25 april 2024 in de gemeenteraad. Op 23 augustus 2023 heeft u in de commissie het "Plan van aanpak Dakloosheid, Op weg naar herstel en een thuis 2023-2026" besproken en dit heeft geleid tot raadsbehandeling op 28 september 2023.

3. Te bespreken stukken

[Document RotterdamRaad - \[25bb001426\] Afdoeningsvoorstel toezegging wethouder Buijt over Actieplan Buitenslapers](#)

[Document RotterdamRaad - \[25bb001427\] Bijlage behorende bij 25bb001426 over Evaluatie Actieplan Buitenslapers](#)

4. Aandachtspunten

Het eerder besproken actieplan heeft een looptijd van één jaar en loopt tot uiterlijk 31 mei 2025. Doel van het actieplan is om de (ervaren) overlast op straat terug te dringen en perspectief te bieden aan de doelgroep. Middels 18 acties, deels in het zorgdomein en deels in het veiligheidsdomein is daar sinds afgelopen voorjaar aan gewerkt. Alle acties zijn of worden uitgevoerd. In het actieplan wordt geëxperimenteerd met een nieuwe aanpak. In een speciale opvang kunnen vanaf 1 juni 2024 ook niet-rechthebbende dak- en thuislozen terecht. De opvang is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Er wordt gekeken naar mensen hun arbeidsverleden om snel weer aan het werk te kunnen gaan en waar nodig worden mensen geholpen met het afkicken van drank en/of andere drugs. Wanneer geweigerd wordt hieraan mee te werken en overlast veroorzaakt blijft worden, wordt een persoonlijk dossier opgebouwd. Als uit het dossier blijkt dat een dakloze EU-burger hier niet werkt en geen inkomsten heeft, kan de IND vaststellen dat er geen sprake is van

rechtmatig verblijf. Als de dakloze dan niet zelf vertrekt, wordt hij door de Dienst Terugkeer & Vertrek uitgezet. De acties en interventies die in dit plan staan zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Voorkomen dakloosheid
2. Perspectief, opvang en hulp
3. Aanpak hardnekkige overlastgevers
4. Omgevingsbeheer

De actiepunten van het plan staan beschreven vanaf p.10 in het plan. Tevens staat daarbij aangegeven met welke partners ieder actiepunt uitgevoerd wordt.

In algemene zin draagt het actieplan bij aan het verstevigen van de samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein en tussen partners. In 2024 zijn er aanzienlijk meer mensen uit de doelgroep geholpen om (terug) aan het werk te gaan of deze zijn vrijwillig vertrokken naar hun land van herkomst.

De nauwe samenwerking met de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) heeft er voor het derde jaar op rij voor gezorgd dat er meer mensen in Rotterdam, die niet in hun eigen levensonderhoud konden voorzien en overlast veroorzaakten, het verblijfsrecht is opgezegd.

Tegelijkertijd lijkt het totaal aantal mensen dat buiten slaapt en overlast veroorzaakt nauwelijks af te nemen. De met afstand voornaamste reden hiervoor is dat de instroom van kwetsbare mensen, waaronder veel EU-arbeidsmigranten uit Oost-Europa, onverminderd hoog blijft.

Het is de ambitie van het college om de ingezette maatregelen uit het Actieplan Buitenslapers voort te zetten en 2025 te gebruiken om deze, waar mogelijk, te borgen in de organisatie. In het vervolg wil de wethouder over de ontwikkelingen rapporteren middels de voortgangsrapportage 'Op weg naar herstel en een thuis'.

De opbouw van de evaluatie is als volgt:

- Hoofdstuk 2: Opzet van de evaluatie
- Hoofdstuk 3: Resultaten
- Hoofdstuk 4: Conclusies en aanbevelingen
- In bijlage 1 (vanaf p.21) van de evaluatie staat een overzicht van alle acties uit het Actieplan Buitenslapers en de status ervan. Waar mogelijk wordt in het stuk verwezen naar de specifieke maatregel uit het actieplan.
- In bijlage 2 (p.26) staat een overzicht van de karakteristieken van de cases van het actieteam.

Tabellen:

- Tabel 1 (p.8) aantallen buitenslapers + herkomst in de periode 2022-2024.
- Tabel 2 (p.9) de duur dat de gesignaleerde buitenslapers in beeld zijn.

- Tabel 3 (p.9) aantal personen waarvan de overlast tot op heden is opgelost inclusief de oplossing (peildatum 06-01-2025).
- Tabel 4 (p.10) aantal bereikte perspectieven EU-migranten.
- Tabel 5 (p.11) bereikte resultaten in de EU-opvang (peildatum 16-01-2025)
- Tabel 6 (p.13) totaal aantal detoxtrajecten (peildatum 08-01-2025).
- Tabel 7 (p.16) cijfers winteropvang 2023-2024 versus 2024-2025 .
- Tabel 8 (p.16) in- en uitstroom locatie Capelsebrug .
- Tabel 9 (p.17) Cijfers teruggekeerde EU-migranten gedwongen terugkeer.

5. Financiële en juridische consequenties

Gezien de korte doorlooptijd van het onderzoek is het in deze evaluatie nog niet mogelijk om een volledig beeld te schetsen van de financiën. Een complete kostenbatenanalyse past wellicht beter na afronding van de pilot. Voor de pilotperiode is 5,7 mio Euro gereserveerd. Daarvan is ongeveer 4,2 mio bestemd voor de EU-opvang aan de Volkelstraat (huur tijdelijke gebouwen, schoonmaak, voeding, facilitaire zaken en inzet personeel) voor 12 maanden. Het overige deel is gebruikt voor de volgende grote posten: extra formatie van het actieteam, extra inzet veldwerk van Barka en de inzet van beveiligers/servicemedewerkers op enkele hotspots.

De extra maatregelen van het actieplan (met uitzondering van de voorgestelde uitbreiding laagdrempelige opvang dakloze EU-migranten) worden gedekt uit bestaande middelen aangevuld met tijdelijke middelen vanuit het Rijk voor de landelijke pilot opvang EU-migranten en geld naar aanleiding van de motie 'stop overlast Oude Westen'. Als de gemeente de maatregelen permanent wil uitvoeren, is structurele dekking hiervoor binnen de gemeentebegroting noodzakelijk. Ook zal er met het Rijk overlegd moeten worden voor een permanente bekostiging van deze inzet. U kunt de wethouder vragen wat de stand van zaken hierin is en of hiervoor voorstellen bij de voorjaarsnota gedaan worden?

6. Achtergrondinformatie

- Collegebrief van 29 juni 2023 over plan van aanpak op weg naar herstel en een thuis (2023-2026) (23bb004648 met bijlage 23bb004649)
- Brief van Rekenkamer Rotterdam over doorwerken aan daklozenopvang[23bb006994]
- het Opvolgingsonderzoek Rekenkamer Rotterdam "Doorwerken aan Dakloosheid" (commissiebespreking 31 januari 2024 en raadsbehandeling 15 februari 2024)
- [24bb001338] Collegebrief over Actieplan Buitenslapers
- [24bb001339] Bijlage behorende bij 24bb001338 over Actieplan Buitenslapers
- Kamerbrief over nationaal actieplan dakloosheid
- Ivo.nl

7. Verdere procedure

Besluitvorming is niet voorzien. U kunt desgewenst een 2 minutendebat aanvragen voor de raadsvergadering van 10 april.